

Terminoloji

"LGBTI" ve "LGBTIQ" terimleri, kendilerini:

- Lezbiyen
- Gey
- Biseksüel
- Trans cinsiyetli ve muhtelif cinsiyetli
- İnterseks
- Kuir (queer) olarak tanımlayan bireylerden oluşan toplulukları ifade etmek üzere farklı ülkelerde kullanılır.

Peki bu kelimeler ne anlama geliyor?

Aşağıda, "LGBTIQ" kelimesini iyice anlamanıza yardımcı olacak bazı tanımlar bulacaksınız:

Lezbiyen: başka kadınlardan hoşlanan kadınları tarif etmek için kullanılan bir kelimedir. Birbirini seven ve birbirine bağlı bir ilişki sürdüren iki kadına lezbiyen çift denir. Bazı lezbiyen çiftlerin çocukları olur ve bu çiftler çocuklarını aynı diğer aileler gibi büyütürler.

Gey: başka erkeklerden hoşlanan erkekleri tarif etmek için kullanılan bir kelimedir. Bazı kadınlar kendilerine lezbiyen yerine gey diyebilir, bunda sorun yoktur. Birbirini seven ve birbirine bağlı bir ilişki sürdüren iki erkeğe gey çift denir. Tıpkı lezbiyen çiftlerde olduğu gibi, gey çiftler de çocuk sahibi olabilir ve çocuklarını aynı diğer aileler gibi büyütürler.

Biseksüel: hem erkeklerden hem de kadınlardan hoşlanan insanları tarif etmek için kullanılan bir kelimedir. Bir erkekle veya bir kadınla duygusal ilişki yaşayabilirler. Bazıları, biseksüellerin bir türlü karar veremediklerini

söylerler. Bu doğru değildir. Onlar kimden hoşlandıklarını ve kimi sevdiklerini bilir.

"Panseksüel" kelimesini ilk kez duyuyor olabilirsiniz. "Biseksüel" kelimesi genellikle hem erkeklerden hem de kadınlar hoşlanan anlamına gelmekle birlikte panseksüeller cinsiyetleri ve cinsel kimlikleri ne olursa olsun herkesten hoşlanabilirler. Bu iki terim arasındaki farkı anlamak zor olabilir. Önemli olan bu kişilerin kimliğine saygı göstermek ve yalnızca ilişkileri veya kimlikleri bizden farklı diye onlara ayrımcılık yapmamaktır.

Trans veya trans cinsiyetli: erkek veya kadın olarak doğan, ama farklı bir cinsiyete ait olduklarını hisseden kişiler için kullanılan bir kelimedir. Örneğin erkek olarak doğan biri, kendini kadın gibi hissediyorsa ona trans kadın deriz. Benzer biçimde, kadın olarak doğan biri kendini erkek gibi hissediyorsa ona trans erkek deriz.

Çoğu kişi, trans bireylerin kafalarının karışık olduğunu veya psikolojik bir sorunu olduğunu düşünür. Ancak bu doğru değildir. Trans bireyler daha küçük yaşta kim olduklarını bilirler. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü'ne göre trans veya trans cinsiyetli olmak psikolojik bir rahatsızlık sayılmaz. Trans topluluğunun diğer herkesle aynı hakları vardır.

Muhtelif cinsiyetli: kendilerini her zaman erkek, kadın veya trans cinsiyetli olarak hissetmeyen kişileri tanımlamak için kullanılan bir ifadedir. Böyle hissetmelerine, cinsel kimliklerinin erkek, kadın veya trans tanımlarına uymadıklarını düşünmeleri sebep olur. Onlar kendilerinin kim olduğunu bilir ve cinsiyetleriyle barışıktırlar. Trans veya trans cinsiyetlilerde olduğu gibi, bu bireylerin de diğer herkesle aynı hakları vardır.

İnterseks: kişinin erkek veya kadın olarak tanımlanamamasına yol açan doğal, biyolojik bir durumu ifade eder. Bu durum doğaldır, yani doğuştan gelir. İnterseks bebeklerin çoğu, hem doktorlar hem de anne babaları onları "düzeltmek" gereğini hissettikleri için ameliyat olurlar. Bu yüzden psikolojik zarar görebilirler çünkü daha ilk günden, bedenlerinde bir sorun olduğu söylenmiştir. İnterseks bebeklere ameliyat yapılmasına izin vermeyen tek ülke Malta'dır. İnterseks bireyler, insan haklarını gözeterek, saygıyla karşılanmalı, haysiyetleriyle yaşayabilmeli ve kimliklerinden dolayı asla ayrımcılığa uğratılmamalıdır.

Kuir (Queer): bazıları tarafından, heteroseksüel olmadıklarının anlaşılması için kullanılan İngilizce bir kelimedendir. Yani kendilerine gey, lezbiyen ya da biseksüel demek yerine kuir demeyi seçmişlerdir. Bu kelimenin anlamından emin olamadıysanız dert etmeyin, çünkü diğer dillere tam olarak çevrilemeyebilir. Biri size kuir olduğunu söylediğinde, aklınıza bu kişinin heteroseksüel olmadığını ve bunun normal olduğunu getirmeniz yeterlidir. Kuir bireyler de aynı lezbiyenler, geyler, biseksüeller, trans cinsiyetliler ve interseks bireyler gibi, ayrımcılığa uğramadan yaşamalıdır.

Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet ne anlama gelir? Bunlar cinsellikten farklı mıdır?

"Cinsiyet" kelimesiyle "toplumsal cinsiyet" ve "cinsellik" ifadeleri arasındaki farkı anlamak zor olabilir. Aşağıda bu kelimeleri anlamana yardımcı olacak bazı açıklamalar bulacaksınız:

Cinsiyet: biyolojimizle ilgilidir. Fiziksel ve genetik olabilir (erkek = XY kromozomlarını, dişi = XX kromozomlarını taşır). Ancak biyolojisi erkek veya kadın biyolojisine uymayan insanlar da vardır. Daha önce bahsettiğimiz gibi, **interseks** bireyler ne kadın ne de erkek biyolojisine sahiptir ve bu, bedenlerinin bir parçası olarak kabul edilmesi gereken doğal bir durumdur.

Toplumsal cinsiyet: kendimizi hangi cinsiyette hissettiğimizle (veya kendimizi erkek, kadın ya da trans cinsiyetli olarak görmemizle) ilgilidir. Biyolojik cinsiyetimizle toplumsal cinsiyetimiz aynı olmayabilir. Bazıları yanlış bedenle doğduklarını düşünür. Daha önce bahsettiğimiz gibi, **trans veya trans cinsiyetli** bireyler, cinsiyeti biyolojik cinsiyetinden (veya fiziksel cinsel organlarından) farklı olan kişilerdir ve toplumda herkes kadar yerleri vardır.

Cinsellik: kimden hoşlandığımız ve kimi sevdiğimizle ilgilidir. Cinselliğimiz, toplumsal cinsiyetimizden farklıdır. Çoğu kişi, örneğin erkek olarak doğduğunda kadınlardan hoşlanır ve kadınları sever. Benzer biçimde kadın olarak doğduğunda erkeklerden hoşlanır ve erkekleri severler. Bunlara **heteroseksüel** denir.

Ancak aynı cinsiyetten bireylerden hoşlanan ve bu bireyleri seven insanlar da vardır. Bir erkeğin başka bir erkekle ilişkisi olabilir (**gey**), bir kadının da başka bir kadınla ilişkisi olabilir (**lezbiyen**). Bazı insanlar hem kadınlardan hem de erkeklerden hoşlanabilir (**biseksüeller**), başka kimseler ise cinsiyeti ne olursa olsun herkesten hoşlanabilir (**panseksüel**). Bunlar, insan cinselliğinin birer parçasıdır.

Özetle, biyolojimiz cinsiyetimizi belirler; toplumsal cinsiyetimiz ve cinselliğimiz kim olduğumuzun bir parçasıdır. Başkalarından farklı olabiliriz, ancak birbirimize sevgiyle yaklaşmak ve saygı duymak zorundayız, çünkü hepimiz insanız.

LGBTIQ topluluklarıyla ilgili hurafeler

LGBTIQ topluluklarıyla ilgili yanlış anlaşılan pek çok konu vardır. Bunlardan bazıları:

"İnsanlar, başkalarının etkisinde kalarak LGBTIQ olurlar."

Bu doğru değildir. Bu varsayımı destekleyen hiçbir kanıt yoktur. Arkadaşınız ve aile bireyiniz, tepkinizden çekinerek size kimliğini açıklamamış olabilir. İnsanların çoğu aileleri ve arkadaşları tarafından reddedilmekten korkar, onları kaybetmek istemez. Arkadaşınız

veya aile bireyiniz size güvenene kadar açılmayabilir. Oysa kim olduklarını ve kimliklerini başından beri bilirler ve diğer LGBTIQ bireyleriyle yan yana bulunmak, onlara kendileri olmak için güç ve cesaret verir. Bu nedenle, başkalarının etkisi altında kalmazlar, ancak başka LGBTIQ bireylerle bir arada bulunmak güvende olduklarını, kabul gördüklerini ve sevildiklerini hissettirir.

“LGBTIQ bireylerin psikolojik sorunları vardır.”

Pek çok insan, LGBTIQ olmanın, psikolojik bir rahatsızlıkla aynı kapıya çıktığını düşünür. Dünya Sağlık Örgütü, aynı cinsiyette birinden hoşlanmayı ve trans cinsiyetliliği psikolojik rahatsızlık saymamaktadır. LGBTIQ bireylerden pek çoğu başka insanların nefretine maruz kalmıştır. Bu nefret, LGBTIQ olduğu için kişiye dayak atmak gibi fiziksel ifade edilebildiği gibi, bu kişinin hakkında dedikodu yapmak ve onunla arkadaşlığı kesmek gibi duygusal biçimde de ifade edilebilir. Bu davranışlar psikolojik strese yol açabilir. Bu stres, LGBTIQ bireylerin kişiliklerinden değil, diğer insanların olumsuz tavırlarından ve nefretinden kaynaklanır.

“İnsanlar bilerek LGBTIQ olmayı seçer.”

LGBTIQ olmak seçim değildir, çünkü LGBTIQ bireylerinin çoğu kim olduğunu ve kimi sevdiğini daha küçük yaşta bilir. Buna rağmen LGBTIQ bireylerin çoğu kimliğini açıklamaktan çekinir, çünkü:

- Aileleri ve arkadaşları tarafından reddedilmekten korkarlar;
- Topluluklarından dışlanmaktan korkarlar;
- İşyerindeki insanların dalga geçmesinden veya işlerinden atılmaktan korkarlar;
- Yabancıların fiziksel, sözlü ve duygusal şiddetine maruz kalmaktan korkarlar.

LGBTIQ olmak seçim değildir, insanın kimliğinin bir parçasıdır. LGBTIQ bireyler de herkes gibidir. Bu nedenle LGBTIQ bireyler korku duymadan, saygı görerek ve haysiyetleriyle yaşayabilmelidirler.

“LGBTIQ bireyler anne baba olmamalı, çocuklarla birlikte çalışmamalıdır.”

LGBTIQ’liğin bulaşıcı olduğuna ve LGBTIQ bireylerin çocuklara yaklaşmaması gerektiğine inanan kimseler vardır. LGBTIQ ebeveynlerin çocuklarının da LGBTIQ olduğunu gösteren bir araştırma bulunmamaktadır. Keza, LGBTIQ öğretmenlerin öğrencilerinin de LGBTIQ olduğunu gösteren bir araştırma yoktur. Tersine, yapılan çalışmalara göre bu çocuklar, insanları toplumsal cinsiyetleri ve cinsellikleri ne olursa olsun kabul etmeye daha yatkın olurlar. LGBTIQ ebeveynler, çocuklarına birbirine şefkat duymanın ve kimseye ayrımcılık uygulamamanın önemini gösterebilirler. Öğretmenler ve ebeveynler insanları olduğu gibi kabul etmeyi ve birbirimize saygı ve sevgiyle yaklaşmamız gerektiğini öğretebilirler.

“LGBTIQ olmak doğaya aykırıdır.”

LGBTIQ olmanın doğaya aykırı olduğunu düşünen insanlar vardır. Bu düşünce doğru değildir:

- Bilime göre, pek çok hayvan türünde aynı cinsiyette hayvanlar arasında ilişki olduğu görülmüştür ve bu hayvanlar da grubun birer parçası olarak kabul edilmiştir;
- İnterseks doğmak gayet doğal bir durumdur;
- Translar ve muhtelif cinsiyetliler, daha küçük yaşta cinsiyetlerinin bedenlerinden farklı olduğunun farkındadır.
- Tarih boyunca aynı cinsiyetten insanların arasında ilişkiler yaşandığı, trans ve interseks kişilerin toplumda önemli rol oynadıkları ve toplulukların bir parçası olarak kabul edildikleri anlatılmaktadır.

LGBTIQ olmak doğanın bir parçasıdır. Bu nedenle LGBTIQ bireyler saygı görmeli, insan hakları gözetilerek ayrımcılığa uğratılmamalı, acı çektilmeden haysiyetleriyle yaşamaları sağlanmalıdır.

"LGBTIQ insanların hayatı zordur."

Bu da yaygın görülen hurafelerdendir. Çoğu LGBTIQ bireyin hayatı mutlu geçer. Asıl zorluk, onları birey olarak kabul edemeyen, kimi sevdiklerine karışan insanlardan gelir. Bu, ailelerinden, topluluklarından, toplumdan gelebilir. Bu nedenle LGBTIQ aile bireyimizi, arkadaşımızı ve topluluğumuzu sevmeli, hayatı onlar için zorlaştırmamalıyız. Kim olduklarından ve kimden hoşlandıklarından bağımsız olarak onları severek ve kabul ederek iyi kalpli, destekleyici insanlardan oluşan bir toplum yaratabiliriz.

Avustralya'da LGBTIQ

Avustralya'da LGBTIQ topluluğunun bir parçası olmasından ötürü birine ayrımcılık yapmak kanunlara aykırıdır. Cinsiyet Ayrımcılığı Kanunu (1984) ve 2013 Cinsiyet Ayrımcılığı (Cinsel Yönelim, Toplumsal Cinsiyet Kimliği ve İntersekslik) Kanun Tasarısı Değişikliği, kendilerini LGBTIQ olarak tanımlayan kişileri, kimliklerinden ötürü ayrımcılığa uğramaktan koruyan Federal kanunlardır.

Ancak LGBTIQ bireylerinin çoğu, kim oldukları ve kimi sevdiklerinden ötürü nefretle ve ayrımcılıkla karşılaşmaya devam etmektedir. İnsanlara LGBTIQ oldukları için ayırım yapmak, zarar vermek ve şiddet uygulamak kanunlara aykırıdır. Şiddet aşağıdaki biçimlerde görülebilir:

- Fiziksel şiddet: tükürmek, tokat atmak, itip kakmak, vurmak ve fiziksel zarar vermek.
- Duygusal şiddet: alay etmek, dalga geçmek, olumsuz yorumlar yapmak, dedikodu yapmak, kişiyle konuşmayı reddetmek ve zorbalıkta bulunmak.

Avustralya'da LGBTIQ hakları kanunlarca korunur. LGBTIQ bireylere saygıyla yaklaşmalı, ayrımcılık ve şiddet uygulamamalıyız. Temel insan haklarını gözetmek bunu gerektirir.

LGBTIQ kimliğinden ötürü ayrımcılık yapıldığında dair endişeleriniz varsa lütfen aşağıdaki adresle iletişime geçin:

Australian Human Rights Commission
Avustralya İnsan Hakları Komisyonu
GPO Box 5218, NSW 2001
1300 656 419
www.humanrights.gov.au/our-work/lgbti
İsterseniz Eyaletinizde veya Bölgenizde bulunan İnsan Hakları Komisyonuna da ulaşabilirsiniz:

Victoria

Victorian Equal Opportunity & Human Rights Commission (Victoria Fırsat Eşitliği ve İnsan Hakları Komisyonu)

1300 292 153

<https://humanrightscommission.vic.gov.au>

New South Wales

Anti-Discrimination Board of NSW (NSW Ayrımcılıkla Mücadele Kurulu)

1800 670 812

www.antidiscrimination.justice.nsw.gov.au/

Queensland

Queensland Human Rights Commission (Queensland İnsan Hakları Komisyonu)

1300 130 670

<https://www.qhrc.qld.gov.au/>

South Australia

Equal Opportunity Commission SA (SA Fırsat Eşitliği Komisyonu)

(08) 8207 1977

<https://eoc.sa.gov.au/>

Western Australia

Equal Opportunity Commission WA (WA Fırsat Eşitliği Komisyonu)

(08) 9216 3900

<http://www.eoc.wa.gov.au/>

Tasmania

Equal Opportunity Tasmania (Tasmania Fırsat Eşitliği)

(03) 6165 7515

<https://equalopportunity.tas.gov.au/>

Northern Territory

Northern Territory Anti-Discrimination Commission (Northern Territory Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu)

1800 813 846

<https://adc.nt.gov.au/>

ACT

ACT Human Rights Commission (ACT İnsan Hakları Komisyonu)

(02) 6205 2222

<https://hrc.act.gov.au/contact-us/>